

Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama ve İşleme Tesislerinin Asgari Teknik Özellikleri ve Bu Tesislerde Uygulanacak İşlemler

Ömrünü tamamlamış araç geçici depolama alanları ve işleme tesislerinde Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen esaslar ile aşağıda sıralanan asgari teknik özelliklere uyulur;

- 1) (1) Ömrünü tamamlamış araç geçici depolama alanlarında ve işleme tesislerinde;
  - a) Eğimli geçirimsiz zemin,
  - b) Sızıntı ve dökülmelerin toplanmasını sağlayacak drenaj kanalları,
  - c) Drenaj kanallarına bağlı yağ tutucular,
  - ç) Sökülen aksam parçalar için kapalı bir depolama alanı, bu depoda biriktirilecek yağla kirlenmiş parçalar için geçirimsiz zemin,
  - d) Akü ve piller, filtreler, PCB/PCT içeren radyatörler için konteynerler,
  - e) Yakıt, motor yağı, şanzıman yağı, transmisyon yağları, hidrolik yağlar, soğutma sıvıları, antifiriz, fren sıvıları, klima sıvıları ve ömrünü tamamlamış araçlardan çıkan diğer sıvılar için depolama tankları,
  - f) Yağ ile kontamine olmuş yüzeyi temizlemek amacıyla absorban malzemeler ile yağ çözücüler,
  - g) Lastik depolama alanları,bulundurulur.
  - ğ) (Ek:RG-21/12/2010-27792) Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre yeniden kullanım amaçlı satışa sunulacak aksam parçaların barkodlanması işlemi için barkodlama cihazı,
  - (2) Bir geçici depolama alanında arındırıldığı belgelenen ÖTA'ları kabul edecek işleme tesislerinin (d) ve (e) fıkralarında belirtilen şartları sağlanmaları zorunlu değildir.
- 2) (1) Ömrünü tamamlamış araçların arındırılmasında,
  - a) Sıvılaştırılmış gaz tankları ve akülerin çıkarılması,
  - b) Hava yastıkları gibi patlama olasılığı bulunan parçaların çıkarılması ya da nötralizasyonu,
  - c) Uygulama imkânının bulunması durumunda cıva içerdiği bilinen tüm parçaların araçtan çıkarılması gerçekleştirilir.(2) Sıvı ve/veya sıvılaştırılmış yakıt, motor yağı, transmisyon yağı, şanzıman yağı, hidrolik yağı, soğutma sıvıları, antifiriz, fren sıvıları ve klima sıvıları boşaltılması ve ayrı depolanması gerekmektedir.
  - (3) Kullanılan konteyner ve tanklar Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ekinde yer alan atık kodlarına uygun olarak etiketlenir.
- 3) (1) Parçalama ve geri dönüşüm öncesi ömrünü tamamlamış araçlardan,
  - a) Katalizörlerin,
  - b) Parçalayıcıda ayrıştırılmayacaksa, bakır, alüminyum ve magnezyum içeren metal parçaların,
  - c) Camların,
  - ç) Tampon, kontrol paneli, sıvı içeren kaplar gibi büyük plastik parçaların,
  - d) Parçalayıcıda parçalanarak geri dönüşüm için uygun malzeme elde edilemeyeceği durumlarda lastiklerin sökülmesi zorunludur.
- 4) (1) Depolama işleminin, sıvı içeren parçaların veya geri kazanılabilir aksam ve yedek parçaların zarar görmeyeceği şekilde yapılması gerekmektedir. Bu amaçla depo içinde düzeni ve sınıflandırmayı sağlayacak ekipmanlar bulundurulur.
- 5) (1) Ömrünü tamamlamış araçlar ile bu araçları geçici depolayan, işleyen, geri kazanan ve bertaraf eden tesislerden kaynaklanan atık sular, atık yağlar, ömrünü tamamlamış lastikler, atık pil ve akümülatörler, poliklorlu bifenilli atıklar ile tehlikeli özellik taşıyan diğer atıkların arıtılması, geri kazanımı ve bertarafı sırasıyla,
  - a) 30/7/2008 tarihli ve 26952 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği,
  - b) 25/11/2006 tarihli ve 26357 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği,
  - c) 31/8/2004 tarihli ve 25569 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği,

- ç) 27/12/2007 tarihli ve 26739 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Poliklorlu Bifenillerin ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmeliği,
- d) 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği,
- e) 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği,
- f) 22/6/2005 tarihli ve 25853 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atıkların Ek Yakıt Olarak Kullanılmasında Uyulacak Genel Kurallar Hakkında Tebliğ hükümlerine tabidir.

(Değişik:RG-21/12/2010-27792)

Ek-2

Yönetmeliğin 11 inci Maddesinden Muaf Tutulan Malzeme ve Parçalar

Malzeme ve Parçalar	Kapsamı ve Muafiyet Bitiş Tarihi	Yönetmeliğin 11 inci maddesine göre etiketlenmesi veya tanınır hale getirilmesi gerekenler
Alaşım Elementi Olarak Kurşun		
1	İşlemeye uygun çelik veya ağırlıkça en fazla % 0.35 kurşun içeren galvanize çelik	
2	a) Kurşun içeriği ağırlıkça max. % 2 olan işlemeye uygun alüminyum	1/7/2005'den önce pazara giren araçların yedek parçaları
	b) Kurşun içeriği ağırlıkça max. % 1,5 olan alüminyum	1/7/2008'den önce pazara giren araçların yedek parçaları
	c) Kurşun içeriği ağırlıkça max. % 0,4 olan alüminyum	
3	Kurşun içeriği ağırlıkça max. % 4 olan bakır alaşımı	
4	a) Yataklar ve burçlar	1/7/2008'den önce pazara giren araçların yedek parçaları
	b) Motorların, transmisyon ve klima kompresörlerinin yatak ve burçlarında	1/7/2011 ve bu tarihten sonra; 1/7/2011'den önce pazara giren araçların yedek parçaları
Kurşun ve Kurşun Bileşimli Parçalar		
5	Aküler	X
6	Titreşim damperleri	X
7	a) Fren hortumları, yakıt hortumları, havalandırma hortumlarında kullanılan elastomerler ile şasi uygulamalarında ve motor bağlantılarında kullanılan elastomer/metal parçaların vulkanizasyon katkıları ve stabilizatörleri	1/7/2005'den önce pazara giren araçların yedek parçaları

	b) Kurşun içeriği ağırlıkça en fazla % 0,5 olan fren hortumları, yakıt hortumları, havalandırma hortumlarında kullanılan elastomerler ile şasi uygulamalarında ve motor bağlantılarında kullanılan elastomer/metal parçaların vulkanizasyon katkıları ve stabilizatörleri	1/7/2006'dan önce pazara giren araçların yedek parçaları	
	c) Kurşun içeriği ağırlıkça en fazla % 0,5 olan güç aktarma sistemlerinde kullanılan elastomerlerin bağlayıcı katkısı	1/7/2009 dan önce pazara giren araçların yedek parçaları	
8	a) Elektronik devre kartlarına elektriksel ve elektronik parçaları bağlamada kullanılan lehimdeki kurşun ile elektrolitik alüminyum kondansatörler hariç, parçaların bağlantı uçları kaplamasında, parçaların fişlerinde ve elektronik devre kartlarında kullanılan kurşun	1/1/2016'dan önce Tip Onayı almış araçlar ve bu araçların yedek parçaları	X ⁽¹⁾
	b) Cam üzerindeki ve elektronik devre kartlarındakiler hariç olmak üzere elektriksel uygulamalarda kullanılan lehimdeki kurşun	1/1/2011'den önce Tip Onayı almış araçlar ve bu araçların yedek parçaları	X ⁽¹⁾
	c) Elektrolitik alüminyum kondansatörlerin bağlantı uçlarının kaplamasındaki kurşun	1/1/2013'den önce Tip Onayı almış araçlar ve bu araçların yedek parçaları	X ⁽¹⁾
	ç) Kütlesel hava akış sensörlerinde cam üzerine lehimlemede kullanılan kurşun	1/1/2015'den önce Tip Onayı almış araçlar ve bu araçların yedek parçaları	X ⁽¹⁾
	d) Yüksek sıcaklıkta eriyen tipteki lehimde bulunan kurşun (Ağırlıkça % 85 ve daha fazla kurşun içeren kurşun esaslı alaşımlar)	(2)	X ⁽¹⁾
	e) Pres geçme lehimsiz elektrik kontak sistemlerinde (compliant pin connector) bulunan kurşun	(2)	X ⁽¹⁾
	f) Entegre devre "Flip Chip" paketlerinde taşıyıcı ile yarı iletken çip arasında güvenli bir elektriksel bağlantı sağlayan lehimde kullanılan kurşun	(2)	X ⁽¹⁾

	g) Çip izdüşüm alanı en az 1 cm ² ve nominal akım en az 1 A/mm ² silisyum çip alanı olan yarı iletken güç modüllerinde soğutuculara ısı dağıtıcılarının bağlanması için kullanılan lehimdeki kurşun.	(²)	X ⁽¹⁾
	ğ) Lamine camlar hariç, camlara elektriksel uygulamalarda kullanılan lehimlerdeki kurşun	1/1/2013'den önce Tip Onayı almış araçlar ve bu araçların yedek parçaları ⁽³⁾	X ⁽¹⁾
	h) Lamine camlarda lehimlemek için kullanılan lehimin içindeki kurşun	(²)	X ⁽¹⁾
9	Bagalar (sübap yuvaları)	1/7/2003'den önce geliştirilmiş motorların yedek parçaları	
10	Cam veya seramik bileşiminde kurşun bulunan elektrik parçaları, ampuldeki cam ve bujilerdeki sırlama hariç		X ⁽⁴⁾ (motordaki piezo dışındaki diğer parçalar)
11	Piroteknik aktivatörler	1/7/2006'dan önce tip onayı almış araçlar ve bu araçların yedek parçaları	
+6 Değerli Krom			
12	a) Korozyondan koruyucu kaplamalar	1/7/2007'den önce pazara giren araçların yedek parçaları	
	b) Şasi sistemlerindeki civata, vida somununun komplelerinde tamamında kullanılan korozyondan koruyucu kaplamalar	01/7/2008'den önce pazara giren araçların yedek parçaları	
13	Motorlu karavanlardaki absorblayıcı soğutucular		
Civa			
14	a) Far sistemlerindeki deşarj lambaları	1/7/2012'den önce Tip Onayı almış araçlar ve bu araçların yedek parçaları	
	b) Gösterge panelinde kullanılan floresan ampulleri	1/7/2012'den önce Tip Onayı almış araçlar ve bu araçların yedek parçaları	
Kadmiyum			
15	Elektrikli araçların aküleri	31/12/2008'den önce pazara giren araçların yedek parçaları	
	Dipnotlar		

(1)	Listenin 10 uncu maddesiyle ilgili olarak kurşun miktarı araç başına ortalama 60 gr'ı aşıyorsa söküm amaçlı etiketlenir. Bu maddenin uygulanmasına yönelik olarak, araç imalatçısı tarafından imalat sırasında takılmayan elektronik aletler dikkate alınmaz.
(2)	Bu istisna 2014 yılında gözden geçirilecektir
(3)	Bu istisna 1/1/2012'den önce gözden geçirilecektir.
(4)	Listenin 8 inci maddesi ile ilgili olarak kurşun miktarı araç başına ortalama 60 gr'ı aşıyorsa söküm amaçlı olarak etiketlenir. Bu maddenin uygulanmasına yönelik olarak, araç imalatçısı tarafından imalat sırasında takılmayan elektronik aletler dikkate alınmaz.
Homojen malzemelerde konsantrasyon değeri azami ağırlıkça % 0.1'e kadar olan kurşun, +6 değeri krom ve cıva ile konsantrasyon değeri ağırlıkça % 0.01 kadar olan kadmiyum tolere edilir.	
Bir muafiyetin bitiş tarihinde halen pazarda bulunan araç parçalarının yeniden kullanımına sınırsız olarak izin verilir.	
1/7/2003'den önce pazara giren araçlarda kullanılacak olan 1/7/2003'den sonra pazara sürülen yedek parçalar 11 inci madden muaf tutulacaktır.(*).	

(*).Bu koşul, lastik balans ağırlıkları, elektrik motorları içinde yer alan kömür ile fren balatalarına uygulanmaz.

Araç Kayıttan Düşme ve Bertaraf Formu

FORM Seri : .... No:.....

A	Araç Teslim Alanın Beyanı		
	Araç Hakkında Bilgiler		
Araç kategorisi:	☐ M1	☐ N1	☐ Üç tekerlekli araç (Üç tekerlekli motosiklet ve motorlu bisikletler hariç)
Plaka No :	Marka :	Model :	
Şasi No	.....	Renk :	
Motor No:	.....	Net Ağırlık (kg):.....	
Araç Sahibi Hakkında Bilgiler			
Ad(ları)/Unvanı :			
Soyadı:		T.C.Kimlik No/Vergi No:	
Adresi:			
Posta kodu:	İlçe:	Şehir:	
Araç Teslim Alan Hakkında Bilgiler			
☐ ÖTA Teslim Yeri ☐ Geçici Depolama Alanı ☐ İşleme Tesisi			
Unvanı :	Vergi No:	Lisans / İzin No:	
Adresi:			
Posta kodu:	İlçe :	Şehir :	
Telefon:	Faks:	E-Posta.....	
Aracın Gönderileceği Yer Bilgileri			
ÖTA Teslim Yeri	Aracın Gönderileceği		
	Geçici Depolama Alanı	İşleme Tesisi	
Unvanı :	Lisans No:	Lisans No:	
Adresi :	Unvanı :	Unvanı :	
Yukarıda bilgileri verilen aracı “Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre yukarıda belirtilen tesis(ler)e teslim etmek üzere kabul ettim.			
Tarih:			
İmza:			
Kaşe:.....			

B	Araç Sahibinin Beyanı		
	<p>Yukarıda motor ve şasi numarası belirtilmiş aracımı, “Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak teslim etmiş bulunmaktayım.</p> <p>Tarih: ..... İmza: .....</p>		
C	Trafik Kaydından Düşme Onayı		
	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td data-bbox="240 801 997 1120">Formun A kısmında plakası, teknik özellikleri ve araç sahibi bilgileri ile teslim bilgileri bulunan araç hurdaya ayrılmıştır.</td><td data-bbox="997 801 1501 1120" style="text-align: center;"><div data-bbox="1018 808 1182 965" style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 60px; height: 60px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">Mühür</div><p>Yetkili Kişi: Tarih: İmza:</p></td></tr></table>	Formun A kısmında plakası, teknik özellikleri ve araç sahibi bilgileri ile teslim bilgileri bulunan araç hurdaya ayrılmıştır.	<div data-bbox="1018 808 1182 965" style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 60px; height: 60px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">Mühür</div> <p>Yetkili Kişi: Tarih: İmza:</p>
Formun A kısmında plakası, teknik özellikleri ve araç sahibi bilgileri ile teslim bilgileri bulunan araç hurdaya ayrılmıştır.	<div data-bbox="1018 808 1182 965" style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 60px; height: 60px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">Mühür</div> <p>Yetkili Kişi: Tarih: İmza:</p>		

Ek-4

Yeniden Kullanım-Geri Kazanım ve Yeniden Kullanım-Geri Dönüşüm Oran Takip Formları

1) Arındırma ve Söküm Bilgileri (Birimi verilmeyen satırlar için tüm bilgiler ton/yıl olarak doldurulacaktır.)

Ait Olduğu Yıl : .....

Firma Unvanı :

Firma Lisans No

:

Adres :

Telefon :

Faks :

E-Posta :

Sorumlu Personel :

Yılın başında 160104*-ÖTA stoğu	.....Adet	.....ton	Sevk edilen arınmış ve sökülmiş ÖTA (atık kodu 160104*)
Yılın başında 160106-ÖTA stoğu	.....Adet	.....ton	Yıl sonunda 160104*-ÖTA stoğu
Alınan ÖTA (atık kodu 160104*):	.....Adet	.....ton	Yıl sonunda 160106-ÖTA stoğu

Arındırma ve sökümde gelen malzemeler	Atık Kodu ^{III}	Yeniden Kullanım (A)	Geri Dönüşüm (B1)	Enerji Geri Kazanımı (C1)	Toplam Geri Kazanım (D1=B1+C1)	Bertaraf (E1)
Pil ve akümülatörler	160601*					
Fren sıvıları	160113*					
Tehlikeli maddeler içeren antifriz sıvıları	160114*					
	160115					
Sıvılaştırılmış gaz tankları	160116					
Yağ filtreleri	160107*					
Katalizörler	160807*					
Metal bileşimler	160122					
Lâstikler	160103					
Büyük plastik parçalar	160119					
Cam	160120					
Cıva içeren parçalar	160108*					
PCB içeren parçalar	160109*					
Patlayıcı parçalar (Hava yastıkları gibi)	160110*					
Asbest içeren fren balataları	160111*					
	160112					
Demir metaller	160117					
Demir dışı metaller	160118					
160107 den 160111'e ve 160113 ile 160114 dışındaki tehlikeli parçalar	160121					
Başka bir şekilde tanımlanmamış parçalar	160122					
Başka bir şekilde tanımlanmamış atıklar	160199					
TOPLAM						

Malzeme	Atık Kodu	Parçalayıcıya sevk edilen miktar	
Sıvı veya diğer tehlikeli maddelerden arındırılmış ömrünü tamamlamış araçlar	160106	.....Adet	.....ton

2) Kesme ve Parçalama Bilgileri (Birimi verilmeyen satırlar için tüm bilgiler ton/yıl olarak doldurulacaktır.)

.....
Firma Unvanı :
Firma Lisans No :
Adres :
Telefon :
Faks :
E-Posta :
Sorumlu Personel :

Ait Olduğu Yıl

Yılın başında 160106-ÖTA stoğu	.....Adet	.....ton
Kabul edilen arındırılmış ve sökülmüş ÖTA (atık kodu 160106)	.....Adet	.....ton
Yıl sonunda 160106-ÖTA stoğu	.....Adet	.....ton

Parçalamadan Gelen Malzemeler	Atık Kodu	Geri Dönüşüm (B2)	Enerji Geri Kazanımı (C2)	Toplam Geri Kazanım (D2=B2+C2)	Bertaraf (E2)
Demirli Hurda (Çelik)	191001				
Demir Dışı Metaller (Alüminyum, Bakır, Çinko, Kurşun, vs.)	191002				
Parçalanan Hafif Fraksiyon	191003*				
	191004				
Diğerleri	191005*				
	191006				
TOPLAM					

3) İhracat Bilgileri doldurulacaktır.)

(Birimi verilmeyen satırlar için tüm bilgiler ton/yıl olarak

.....
Firma Unvanı :
Adres :
Telefon :
Faks :
E-Posta :
Sorumlu Personel :

Ait Olduğu Yıl

Ülke	İhraç edilen ÖTA'ların toplamı		İhraç edilen ÖTA'ların (parçalarının) toplam geri dönüşümü (F1)	İhraç edilen ÖTA'ların (parçalarının) toplam geri kazanımı (F2)	İhraç edilen ÖTA'ların (parçalarının) toplam bertarafı (F3)
	.....Adet	.....ton			
	.....Adet	.....ton			
	.....Adet	.....ton			
	.....Adet	.....ton			
	.....Adet	.....ton			
TOPLAM	.....Adet	.....ton			

4) Toplam Yeniden Kullanım, Geri Dönüşüm ve Geri Kazanım Oranları (Birimi verilmeyen satırlar için tüm bilgiler ton/yıl olarak doldurulacaktır.)

Ait Olduğu Yıl :.....

Firma Unvanı :

Adres :

Telefon :

Faks :

E-Posta :

Sorumlu Personel :

Toplam yeniden kullanım (A)	Toplam geri dönüşüm (B1+ B2+ F1)	Toplam geri kazanım (D1+ D2+ F2)	Toplam yeniden kullanım ve geri dönüşüm (T1=A+B1+B2+F1)	Toplam yeniden kullanım ve geri kazanım (T2=A+D1+D2+F2)
K işlem gören ömrünü tamamlamış araçların toplam sayısı :.....(Adet)			(T1/K1)x100	(T2/K1)x100
K1 işlem gören ömrünü tamamlamış araçların toplam ağırlığı :.....(ton)				

Açıklamalar:

1-Yeniden kullanım (A) miktarları aşağıda belirtilen formül yardımıyla da hesaplanabilir.

$$A=K_i-K_p-(D_1+E_1)$$

K_i: Aracın ruhsatında veya yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan kayıttan düşme ve imha formunda bulunan net ağırlığı ifade eder. Bu belgelerin bulunmaması durumunda net ağırlık üretici firma, tip onayı veya aracın servis kayıtlarından temin edilebilir. Net ağırlık, sürücü ve yakıt ağırlığını içermez.

K_p: Arındırılmış ve sökülmiş aracın kaporta ağırlığı. Bu ağırlık işleme tesislerince belirlenir.

2- K₁: Toplanan ömrünü tamamlamış araçların net ağırlıklarının toplamı. ($\sum K_i$)

3- K: Toplanan ömrünü tamamlamış araç sayısını ifade eder. Bu sayı kayıttan düşme ve imha formları toplanarak bulunur.

4- Parçalayıcıya kabul edilen ömrünü tamamlamış araç miktarları, parçalayıcının kantar fişleri, sevk irsaliyeleri ve kayıttan düşme ve imha formları ile parçalama tesislerinden çıkan atık (E₂) ve malzeme akışları (metaller dışında) ise geri kazanım, geri dönüşüm ve bertaraf tesislerine ait kantar fişleri, sevk irsaliyeleri esas alınarak hesaplanır.

---

^[1] Atık Kodları için 05/07/2008 tarih ve 26957 sayılı Resmi Gazete'de